

широкого демократизму і рівності прав для кожної одиниці суспільства. Саме мета покарання відображає правосвідомість українського народу, його ментальність, характер світоглядних позицій у суспільстві.

Отже, з подальшим розвитком державно-правових інститутів, а також поступовим закріпленням у понятті злочину домінуючої ролі формального елемента, починає формуватися та набуває розвитку така мета покарання як виправлення засудженої та залякування.

На підставі аналізу правових пам'яток періоду, коли українські землі перебували у складі Литовсько-Руської держави, можна виділити основні принципи призначення покарання для жінок. У правових актах XV - XVI ст. вони здебільшого формально закріплювалися. Головними принципами призначення покарання для жінок як світською, так і церковною владою були принцип індивідуальності покарання, законність і справедливність, демократизм та гуманізм.

Отже, протягом XIV - XVI ст. жінка в Україні не була спеціальним суб'єктом злочину, а покарання за вчинений злочин не залежали від статі злочинця. У досліджуваній період відбувався розвиток мети та принципів призначення покарання для жінки, що вчинила злочин. Якщо у добу Київської Русі обсяг кримінальної відповідальності вільних жінок усіх суспільних верств був однаковим, то починаючи з XVI ст. на ступінь покарання злочинниці впливав її соціальний стан: за вчинення аналогічних злочинів суворіші санкції застосовувалися до представниць нижчих суспільних станів, аніж шляхтянок.

Список використаних джерел:

1. Історія українського права. Навчальний посібник: Матеріали до курсу лекцій з історії української державності / За ред. О. О. Шевченка. - К.: Олан, 2001. - 214 с.
2. Музиченко П. П. Історія держави і права України: Навч. посіб. - 3-тє вид., стер. / Петро Павлович Музиченко. - К.: Т-во «Знання», КОО, 2001. - 429 с.

Щодо заборони перевезення повітряним транспортом наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів

Шевчук Г.В., кандидат юридичних наук, декан факультету підготовки спеціалістів-правознавців ННІЗН НАВС

Аналіз нормативних актів з питань забезпечення безпеки цивільного повітряного транспорту свідчить, що, не дивлячись на те, що більшість з них була прийнята після прийняття національного антинаркотичного законодавства, у них не регламентується заборона на перевезення повітряним транспортом наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів.

Так, відповідно до ст. 75 Повітряного кодексу України перелік небезпечних предметів і речовин, заборонених до здачі, прийому, зберігання і перевезення на цивільних повітряних суднах, визначається нормами, правилами і процедурами Української державної програми безпеки цивільної авіації. Відповідно до п. 83 Закону України «Про Державну програму авіаційної безпеки цивільної авіації» від 20 лютого 2003 року, перелік предметів, заборонених до перевезення повітряним небезпечних предметів і речовин, заборонених до перевезення повітряним транспортом, затверджується Кабінетом Міністрів України за поданням спеціально уповноваженого органу з питань авіаційної безпеки цивільної авіації. У затверженому постановою Кабінету Міністрів України Переліку небезпечних предметів і речовин, заборонених до перевезення повітряним транспортом, відсутні наркотичні засоби, психотропні речовини та прекурсори як такі, що заборонені для перевезення. У зазначеному Переліку заборонені для перевезення цивільним

повітряним транспортом лише отруйні та сильнодіючі речовини, але і цей перелік сьогодні також відсутній.

Таким чином, законодавець не вніс до Переліку небезпечних предметів і речовин, заборонених до перевезення повітряним транспортом, такі небезпечні речовини, як наркотичні засоби, психотропні речовини та прекурсори, що, на нашу думку, не відповідає нормам не тільки відчизняного, а й міжнародного законодавства, яке регулює безпеку польотів.

Ураховуючи поширення наркоманії у нашому суспільстві, не виключені випадки вживання наркотичних засобів особами, які причетні не тільки до керування повітряними судами, а й працівників інших професій, де порушення трудової дисципліни може призвести до особливо небезпечних наслідків - навіть авіакатастроф.

Уявляється доцільним внести зміни до зазначеного Переліку небезпечних предметів і речовин, заборонених до перевезення повітряним транспортом, шляхом включення до нього наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів.

Інститут необхідної оборони в Україні та інших країнах світу

Южека Р.С., студент юридичного факультету ДДУВС

Науковий керівник: кандидат юридичних наук Соболев

О.І.

Право на необхідну оборону - це один із найважливіших юридичних інститутів - без права захистити себе, чи свою оселю, майно - у людини не може бути спокою, впевненості в безпеці свого життя і здоров'я, недоторканності власного житла. Згідно ч. 2 ст. 27 Конституції України «Кожен має право захищати своє життя і здоров'я, життя і здоров'я інших людей від протиправних посягань». Також, ч. 5 ст. 55 Конституції України «Кожен має право будь-якими не забороненими законом засобами захищати свої права й свободи від порушень і протиправних посягань» [1]. Право на оборону визнано одним із фундаментальних прав людини.

Дана проблема досліджувалась у вітчизняній правовій науці, ще у 1950-1970 рр. Це праці таких криміналістів як М.І. Якубович, І.С. Тишкевич. Серед вітчизняних Н.Д. Дурманов розглядав необхідну оборону як обставину, що виключає злочинність діяння; Ю.В. Баулін, як обставину, що виключає ознаки злочину, тобто суспільну небезпеку і злочинність діяння та інші, але й досі в суспільстві питання про необхідну оборону достатньо актуальне.

Закріплене в законі право на необхідну оборону від суспільно небезпечних посягань дає можливість людям активно брати участь у боротьбі зі злочинними елементами та порушниками суспільного порядку. Так, як Україна на стадії формування правової держави в умовах євроінтеграції громадянського суспільства і правової демократичної держави, необхідну оборону треба розглядати в інших країнах світу.

Право на необхідну оборону є природним і невідчужуваним, абсолютним правом людини. Це означає, що всі інші особи не можуть перешкоджати громадянину в законному здійсненні права на необхідну оборону. Іншими словами, кожний громадянин має право на необхідну оборону незалежно від можливості звернутися за допомогою до органів влади або службових осіб для відвернення чи припинення посягання. Наявність права на необхідну оборону не пов'язана також з наявною для особи можливістю звернутися за допомогою до інших громадян. У Кримінальному кодексі України зазначено, що кожна